

i vor Lovgivning som Kontraktfriheden, der jo ellers er gældende her i Danmark, og dermed naturligtvis ogsaa Forpligtelsen til at holde, hvad man skriver under paa. Sagen er jo nemlig den her i dette Lovforslag, at samtidig med at man giver de nys nævnte Regler, saa erklærer man selvfølgelig de derimod stridende Overenskomster for ugyldige, og det erklærer jeg er nødvendigt, naar man vil naa det, som Lovforslaget her vil naa. Men naar man gør dette stærke Indgreb i, hvad der fra Christian V.s Danske Lovs Tid og meget længere tilbage har været det bærende Princip i vor Lovgivning — ganske vist med adskillige Undtagelser, det kan ikke nægtes — saa ligger det nær, siger man, ogsaa at gaa til andre lignende Forhold. Der er f. Eks. Husleje-forholdene, særlig her i Kjøbenhavn. Der fastsættes ofte paa dette Omraade Bestemmelser, der i det mindste ere lige saa haarde som dem, det her drejer sig om, og det er dog mindst lige saa nødvendigt for Folk at have Tag over Hovedet som at faa de her omtalte Ting. Der er i Huslejekontrakterne ofte de frygteligste Bestemmelser; de maa ikke færdes med Træsto eller Klodser paa Trapperne, ikke opholde sig uden for Dørene, de skulle have Filt under Buggegængerne og Tæpper under Smykkeskufferne, og hvad man nu kan hitte paa. Der skal være Folk, som bruge alle den Slags Smaating i deres Kontrakter, for ikke at tale om, at Lejerne ikke maa holde Hunde og helst ikke maa have Børn; det sidste tager man i Reglen Hensyn til for Indflytningen; saa de Børn senere, nøjes man vel i Reglen med at sige dem op. Der er ogsaa andre Forhold, hvor der træffes lignende haarde Bestemmelser, f. Eks. paa Forsikringsvæsenets Omraade. Folk have tegnet sig for en Forsikring, det er jo besværligt for de mindste i Samfundet, der pleje at gøre det, men det kan dog være Folk, for hvem det falder haardt nok at undvære de Benge, de skulle betale i Forsikringspræmie. Der stilles maaste her lige saa haarde Betingelser. Selv om der maaste er betalt det meste af det, der skulde betales, kan det hele være forspildt, blot man bliver borte med en enkelt Præmie. Men jeg vil herom sige, at det er ikke for mig nogen afgørende Indvending imod Lovforslaget, saaledes som fremhævet fra anden Side, at der er andre Forhold, hvor der i lige saa høj Grad trænges til Hjælp. Det bør aabne vore Øjne for, om vi ikke mulig ogsaa burde gribe ind paa disse Punkter, men det er efter min Mening ikke nogen afgørende Indvending mod, at vi søge at ordne det Forhold, der her forelægges os, saa godt,

som vi mene, det bør ordnes. Om det just er den heldigste Ordning, der her foreslaas, tør jeg, som sagt, ikke paa Forhaand sige. Derimod er jeg ganske enig med den højtærede Minister i, at det formaal, Lovforslaget stiller sig, bør anerkendes, og at vi alle bør virke med til at opfylde det.

Wulff: Jeg vil kun tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af en Ytring, der kom fra den sidste ærede Taler. Han sagde, at Lovforslaget havde til Hensigt at bestytte de svage, Roberne, mod de stærkere, men at der var det underlige ved det, at det var de stærkere, der tog Ordet for Forslaget, og der nævnte han ogsaa Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk som Repræsentant for de stærkere. Jeg vil nu sige, at det ikke forholder sig ganske saaledes, thi de stærkere ere den Part, der driver Afdragshandlen, men naar alle Haandværkere ønske dette Lovforslag, er det, fordi de ikke ønske at blive drevne ind paa Afdragshandler. Sagen rejstes af Urmagerne paa et almindeligt Urmagermøde i 1892 og er derfra gaaet til Justitsministeren, som den Gang ikke kunde imødekomme deres Anmodning om at fremsætte et saadant Lovforslag, men gav en vis Udsigt dertil, naar et tilsvarende Lovforslag kom frem i Tyskland. Siden er det atter Urmagerne, der have rejst Sagen, efter at der er fremlagt et tysk Lovforslag, og de have saa af Ministeren faaet Tilsgagn om, at han vilde opfylde deres Ønsker, dersom Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk anbefalede det. I Henshold hertil har Ønsket om at faa et saadant Lovforslag været fremme paa de Delegeretmøder, som Fællesrepræsentationen afholdt sidste Sommer og er overalt blevet anbefalet. Det er den Del, Fællesrepræsentationen har deri. Og Haandværkernes, særlig Urmagerernes, Stilling til Sagen er i Grunden den, at de ikke staa som den Part, der er Udøveren af den stærkere Magt i Afdragshandlen, men som dem, der nødvendigvis villes ind paa det Gebet, som de allerede delvis af Konkurrencen er tvungne ind paa; de ville nødvendigvis mere ind derpaa og helst være helt fri derfor. Det er, som den ærede Taler sagde, jo ikke Afdragshandlerne, man vil ramme, men kun deres Misbrug. Jeg skal for øvrigt ikke komme ind paa de Enkelt- heder, som den ærede Taler nævnedes, da jeg ikke anser dem for at ligge inden for dette Lovforslags Opgave, og alle disse Forhold ville jo ogsaa kunne blive undersøgte i et Udvalg. Jeg er glad over den Ytring, som fremkom fra den sidste ærede Taler, og som gif ud paa, at trods hans Indvendinger